

NÉPLAP

MAI SZÁMUNKBÓL: Nagy-Idai Sándor: Az ős Péterfián (2. oldal) — Külpolitikai hírek (2. oldal) — Látogatás a romániai Vörös Hatalom kollektív gazdaságban (3. oldal) — Debreceeni jegyzetek — Ne sirj Zádorika (3. oldal) — Menetrend a III. megyei ifjúsági találkozóra alkalmából (4. oldal) — Hírek, sport (4. oldal)

Minden erőt a növényápolásra!

(G. L.) Nem hinné az ember, ha Nagyrábén látja a gazos negyven holdas tengeritáblát, hogy ez a nagyhírű magyarbéli Petőfi Termelőszövetkezeté. A Petőfi ugyanis az 'évek során át híres volt jó munkájáról és most — gazos a földje...

De nemcsak a Petőfi Tsz földje gazos, hanem a Győzelemé is. Még súlyosabbá teszi a mulasztást, hogy a Győzelem Tsz-ben éppen a fajtakísérleti táblák gyomosak. Hozzá kell még ehhez tenni, hogy nemcsak Nagyrábén, hanem másutt is hibák és mulasztások történnék a növényápolásban. Nincs mit tagadni — így van. Pedig egy pár éven át a Termelőszövetkezet élők már megjegyezte, hogy most már tovább kellene mennünk egy lépéssel, és ne az idejében való kapálást, vetést hagytassuk, hanem inkább a nagyobb termés elérésének módszerét.

Nézünk széjjel azonban most még, mi a helyzet a növényápolásban?

Még folyik a vetés. Több száz holdnyi terület vár még elvetésre, ahol eddig nem lehetett vetni, mert még most is víz van a földön. De azért már el lehet mondani, hogy a vetés általánosságban befejeződött. A növények szépen kikelték. A cukorrépa mindenütt hat-nyolc leveles már, a kukoricát és a többi káposztát lehet mindentűt sarabolni. Kaszálni kellene már mindenütt a lucernát is. Tehát elérkezett a munka dandárjához.

Az lehetne hinni, hogy most a termelőszövetkezetek és az egyéni dolgozó paraszokok minden erejüket megfeszítve dolgoznak, hogy a gyom meg ne fojtja a növényeket. Ez azonban nem mindenütt így történik. A tettelel Kosuth Tsz-ben a múlt héten még hozzá sem fogtak az egyénihez. A nagyhegyesi Rákóczi, Új Elet, Micsurin és a Lenin szintén nem fejezték még be az egyelést. Számos termelőszövetkezetben tehát lagymatagul halad a munka. Sőt, egyes termelőszövetkezetek élők nagy „bücsen” megállapítják, hogy a rendelkezésre álló munkaerő a megkosodott munka elvégzésére nem elegendő és segítségért kényszerülnek. Debreceenben például ez történt...

Igaz, az ipari munkások eddig mindig segítségére siettek a termelőszövetkezeteknek. Felajánlották vasnapjukat is, hogy a répa ki legyen egyelve és a kukorica meg legyen kapálva. Az ipari munkások ezután sem hagyják magukra a termelőszövetkezeteket, de ideje már, hogy a termelőszövetkezetek tagjai nézzenek körül saját portájukon! Van mit nézni és meglátni! Nem sok termelőszövetkezet díszkedhetik azzal, hogy az asszonyok, feleségek kivétel nélkül dolgoznak. Igaz, néhol sok föld esik a tagokra. Viszont az sem lehet vitás, hogy a kívülálló egyéni paraszokok, középaraszokok feleségei részt vesznek a mező munkában. Csak ki kell menni a határba és megláthatja akárki, hogy a módosabb középaraszokok felesége a férjével, lányával együtt egy-egy cukorrépa, kapálja a kukoricát. Ezt megtehetik és meg is kell hogy tegyék a termelőszövetkezeti tagok lányai és feleségei is. Most a növényápolási munkák során feltétlenül szükség, hogy a termelőszövetkezetekben minden egyes családtagot bevonjanak a munkába. Ez a feladat nem tűr halasztást, mint ahogy nem tűr halasztást az egyelés vagy a kapálás sem. Persze ehhez példamutatás is szükséges.

Rendkívüli ülésen tárgyalták meg Debrecenben a második ötéves terv javaslatát

Csütörtökön délután Debrecen Város Tanácsának végrehajtó bizottsága rendkívüli ülésen tárgyalta meg a második ötéves terv debreceni vonatkozásainak kiértékelésére vonatkozó javaslatokat. Ezeket a javaslatokat a szakszervezetek és az állandó bizottságok véleményezésére alapján állították össze.

Az ülésen sok hasznos javaslat hangzott el, amelyeket előterjesztésbe foglalva juttattak el a Minisztertanácsnak. Ilyen javaslatok voltak: a Kétszázötven éves vízvezeték Debrecenig; létesítsenek nyári egyetem; a berelbőszűményi földgazt vezessék Debrecenbe. Szóba került továbbá az ipari tanuló képzés reformja; az országgyűlési képviselők beszámolójának rendszeresítése saját választókerületében; családi lakónézetépítési akció támogatásának fokozása; a leállítandó debreceni erőmű igénybevétele távfűtési célra; emeletépítési akcióra javaslat; a tanácsi vállalatnál levő bürokratikusságot megszüntetésére. Hangzott el javaslat arra vonatkozóan is, hogy Debrecen nagy kiterjedésű határát rendezzék, valósítsák meg Debrecenben az élelmiszeripari szakemberek képzését technikum révén, épüljön előregyártó üzem a családi lakóház építés meg-

Hajdú-Bihar ötödik a nagy területű megyék között a begyűjtési versenyben

Az éves begyűjtési verseny első szakasza április 30-án zárult.

A dolgozó parasztság állampolgári kötelességeinek becsületes teljesítésével, a begyűjtési szervek javuló munkájával értékük az első négyhavi begyűjtési terv globális teljesítését.

A terület utáni beadás tervét minden megye, a versenyértékelés alapján készülő össztervet pedig 16 megye teljesítette, illetve túlteljesítette, csak három megye maradt el — néhány százalékkal — az előírástól.

Az idei versenyben elért kimagasló eredmények alapján a Minisztertanács a vándorújságot, elismerő oklevelet és a nagy összegű pénzdíjat az első helyezetteknek: az I. csoportban Szolnok, a II. csoportban Borsod, a III. csoportban Nógrád megyének ítélte.

A megyék további sorrendje: I. csoport: 5. Hajdú.

A termelőszövetkezetek versenyében 2. álmosdi Táncsics (Hajdú-Bihar m.).

A megyei jogú városok versenyét Miskolc város nyerte.

A vándorújságot, oklevelet és pénzdíjat május 26-án és 27-én kerül sor.

Június 6-ig meghosszabbították a második ötéves terv irányelveinek tervezete feletti vitát

Több oldalról érkezett kérés alapján a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetősége a második ötéves terv irányelveinek tervezete feletti vitát június 6-ig meghosszabbította. A június 6-án érkező hozzászólásokat az irányelvek jóváhagyásáig előreláthatólag nem lehet feldolgozni, ezért ezeket majd a tervjavaslat kidolgozásánál veszik figyelembe.

A Politikai Bizottság több tagja munkágyűlést tartott budapesti és vidéki üzemekben

A napokban a Politikai Bizottság több tagja ellátogott budapesti és vidéki üzemekbe, ahol munkágyűléseken tájékoztatták a dolgozókat az aktuális és gazdasági kérdésekről. Melkis József elvtárs Szilvásvárosban, Szalai Béla elvtárs a MÁVAG-ban, Bata István elvtárs, a Politikai Bizottság póttagja az Óbudai Hajógyárban tartott munkágyűlést.

HELYZETKÉP A MEZŐGAZDASÁGI GÉPGYÁRBÓL

Igérgetés helyett több segítséget vár az üzem a Kohó- és Gépipari Minisztériumtól

A januárban tapasztalt hiányosságok még ma is megtalálhatók

Ez év február 5-én „Látogatás a Debreceni Mezőgazdasági Gépgyárban” címmel tudósítás jelent meg a Néplapban, mely az újjászervezett gyár első lépéseiről, a kezdeti nehézségeket okozó hiányosságokról, gyenge termelési eredményekről tájékoztatta az olvasót. A cikk írója nem annyira a látottak, mint inkább a gyár vezetőinek ismeretese alapján azzal a meggyőződéssel tette az utolsó mondat után oda a pontot, hogy legközelebb minden bizonyval sokkal szebb dolgokat írhat majd a Mezőgazdasági Gépgyárról.

Ime, itt a következő tudósítás, és írójának sajnos le kell mondania három és fél hónappal ezelőtti tervéről. Már az első mondat nem úgy alakult, ahogy akkor szeretete volna, mert azok a problémák, melyek

a herefejtő-gépek rostáját egyszerűen kihagyta a gép szerkezetéből.

Igaz, hogy a tervrajzban a kérdéses alkatrészt még Budapesten piros ceruzával áthúzták, mert éppen akkor készülték az olcsóbb anyagból való előállítás. Fehér főmérnöknek azonban tudni kellett volna, hogy a rostánküli herefejtőket nem veszik át főlők az illetékesek, hiszen így a gép nem egész, szerkezete nem teljes.

Ilyen tényekkel igazolni azonban a tervteljesítés hiányosságait — nem a legszerencsésebb dolog. A fenti példából érződik, hogy a főmérnök „melléfogása” nem sokat takar el a takarag: inálvalóbb, mert ha a rostákhoz idejében hozzáfognak, a tervet akkor sem sikerült volna teljesíteni. Ha pedig a félmillió forint értékű tervezett egyéb munkák elvégzésénél vizsgáljuk a 85 százalékos elmaradást, ott is az az érdekes támad az embernek, hogy a hiányosság okának magyarázata sántít kissé. Arról van szó ugyanis, hogy a gyár vezetői 100 százalékgig a Kohó- és Gépipari Minisztériumot hibáztatják, amiért a félmillió munkatervet megszerelték, de a munka biztosításában magára hagyták őket. Az igazság az, hogy a Mezőgazdasági Gépgyár vezetőinek sokkal nagyobb energiát kellett volna befektetniük a munkalehetőségek felkutatásába és akkor mindjárt

januárban kerékkötői voltak az üzem eredményes termelésének,

ma is fennállnak, s ugyanúgy akadályozzák a munkát, mint akkor. Mielőtt azonban a hiányosságok és a gyenge eredmények okozói összefüggéseinek bogozgatásába belefognánk, vizsgáljuk meg, hogy mit mutatnak az elmúlt hónapok tervteljesítési adatai.

Az első negyedévben a vállalat termelési terve három tételből tevődött össze. Az első tétel 150 darab herefejtő-gép elkészítése volt. A terv második és egyben igen jelentős részét félmillió forint értékű egyéb munka képezte, a harmadik tétel pedig saját gépek felújításán végzett 50 ezer forint munka volt. E feladatok közül a negyedév végéig hiánytalanul csak az utolsót, a legkisebbet hajtották végre. A félmillió forintos munkának mindössze 15 százalékát végezték el, a herefejtőkre pedig annyi energiát fektettek, hogy az előbbiekhöz azt hozzáadva is csak 55,6 százalékra teljesítették az első negyedévi teljesítési tervet.

A gyenge eredményt Bíró Lajos elvtárs, a vállalat igazgatója többek között azzal magyarázza, hogy a 150 darab herefejtő-gép esetében a műszaki

lehet-e a végtelenségig a múltat hivatkozni?

Tévedés ne essék, nem arról van szó, hogy bárki is tagadja azoknak az objektív nehézségeknek a létezését, melyek Bíró Lajos elvtárs és társai munkáját akadályozták. Tény, hogy a gyár különleges adottságai következtében mindnyájan igen nehéz helyzetben vannak. Ugyanakkor azonban az is igaz, hogy a vezetőknél feladatokkal sokkal öntevékenyebben kéne végezniük, s a nehézségek magyarázatában semmiesetre sem volna szabad a belenyugvás elméletéhez vetnünk. Ha a hibák megoldásának útjait a jövőben tervszerűbben, lelkesebben keressük, akkor teljes bizonyossággal állítható, hogy a tavalyi ősszel létesült Debreceni Mezőgazdasági Gépgyár termelésénél immár hét hónapja kísértő kezdeti nehézségeit felváltja végre az eredményes munka.

Varga Benedek

Minden erővel, lelkes munkával előre a növényápolás sikeréért!

VIRÁGZÓ MEZŐGAZDÁSAÉRT

SZAKEMBEREK TANÁCSAI — A LEGJOBBK TAPASZTALATAI

Vessünk több fehérjédús keveréktakarmányt másodvetésként

Az őszi takarmánykeverék felakartásának elérkezett az ideje. Termelőszövetkezeteink, géppalomsaink felkészültek, hogy a takarmánykeverék letakarodása után másodvetésként minél hamarabb elvessék a betervezett növényt. Általában májusi másodvetésként takarmánynövényeket szoktunk vetni, hogy állatállományunk részére biztosítsuk a

fő növényként vetett takarmánynövények mellett még szükséges takarmánymennyiséget. A májusi másodvetések nagy részét a rövid tenyészidejű kukorica teszi ki, kisebb mértékben egyéb takarmánynövényeket termelünk. Aránylag elég nagy területen szerepel májusi másodnövényeink között a kukoricacsalamádé.

A kukoricacsalamádé

még a mi szárazságra hajló viszonyaink között is kielégítő nagy tömegű takarmánymennyiséget szolgáltat, azonban nagy hibája az, hogy fehérjében igen szegény. A zöld futószalag kialakítása szempontjából is nagy jelentőségű a májusi másodvetésben a fehérjédús keveréktakarmányok beállítására, mert kaszálása éppen arra az időre esik, amikor a lucerna második és harmadik kaszálása között más fehérjédús zöldtakarmányt nem tudunk állatainknak juttatni.

De nagy jelentősége van ezeknek a keveréktakarmá-

nyoknak azért is, mert nagymértékben pótolni tudjuk velük azt a kiesést, melyet a magnak hagyott lucerna, illetve vöröshere folyán, előáll, ha elegendő fehérjédús májusi másodvetésünk van, úgy nagyobb területet hagyhatunk meg lucernából és vöröshereből magfogatás céljára, anélkül, hogy állatállományunk a fehérjédús zöldtakarmányok hiányát megérezze.

A májusi másodvetésként vethető fehérjédús keveréktakarmányok közül a legbiztosabban termelhető és a legnagyobb zöldtömeget adja a

ságra és erre keresztben a borsót gabonaszortóval, amikor a kukorica már kikelt. Így jobban tudjuk biztosítani, hogy a borsó nem vényül el, mire a kukorica végreható állapotba kerül. Kat. holdanként 200-300 mázsa jó minőségű zöldtakarmányt kapunk. A kaszálást akkor kezdjük meg, amikor a kukorica 80-100 cm magasságot elérte. A lekaszált takarmányt ajánlatos az állatokkal leszedésközött állapotban etetni, mert

Borsós napraforgócsalamádé

ugyancsak jó minőségű és nagy mennyiségű zöldtömeget ad, azonban ennél nagyon kell vigyázni, hogy a kaszálást a napraforgó virágzásának kezdetén meg kell kezdeni, mert hamar megvérdül és a napraforgó szára megtámaszkodik. Ezt a takarmánykeveréket csak feltéptét, vagy leszedésközött állapotban etessük. Igen alkalmas ez a keverék silósítás céljára éppen nagy tömege miatt. A besilósításnál azonban gondosan kell ügyelni a felaprózásra és a levegő kiszorítására, nehogy a besilósított takarmány benedvesedjen.

Szükség esetén, ha kukorica vetőmag nem áll elegendő mennyiségben rendelkezésre, lehet a kukoricát részben citrommal is helyettesíteni, azonban figyelembe kell venni, hogy a citrom lassabban fejlődik és ezért jóval korábban kell elvetni, mint a borsót és csak a citrom kikélete után vessük el kereszt irányban a borsót. Citrommagból kat. hold-

ként 18-20 kg-ot használunk. A citrom szára hamar fásodik, ezért ügyelni kell, hogy a vetett takarmány az előregedés előtt felhasználásra kerüljön. Előregedés után már csak silósításra alkalmas a citrommal vetett borsós keverék.

Mindhárom keveréktakarmányról ügyelni kell arra, hogy zölden való felhasználása a borsó virágzása idejére essen, mert elvérdülés esetén az állatok már nem fogyasztják szívesen, sok a hulladék és a tápanyagtartalom sem a legmegfelelőbb.

Az említett keveréktakarmányok termelése azonban csak abban az esetben fog eredményes járni, ha az őszi takarmánykeverékek lekerülése után azonnal elvégezzük a vetési munkát, addig, amíg a talaj elegendő nedvességet tartalmaz ahhoz, hogy az elvetett mag csapadék nélkül is kikelhessen.

Legény Endre
m. felügyelő

A termelőszövetkezetek országos versenye a 100 000 Ft-os első díjért

A termelőszövetkezetek 1956-ban az „Ország legjobb termelőszövetkezte” címért és az azzal járó vándorzászó és pénzdíj elnyeréséért versengenek. Az ország első legjobb termelőszövetkezte a gazdasági év befejezése után, vagyis a verseny kiírásának után, 100 000 forintos, a második legjobb termelőszövetkezet 50 000 forintos, a harmadik pedig 25 000 forintos jutalomban részesül.

A verseny fő formája a páros verseny. A termelőszövetkezetek a versenyhez való

csatlakozásokat és a versenyvállalást közgyűlésen tárgyalják meg. Azonos adottságok között gazdálkodó termelőszövetkezetek versenyszereződést kötnek egymással és csatlakozásukat a versenyszereződés együtly nyilatvántartásba vétel és ellenőrzés végett a járási tanács mezőgazdasági osztályához jelentik be. A Minisztertanács vándorzászójaért folyó verseny feltételeit, értékelését és a jutalmazást a 1009/1952./IV. 24. sz. minisztertanács határozat tartalmazza.

Ez évben június 10-én lesz a traktoros nap

Az elmúlt évek traktoros napjai során kifejezésre jutott pártunk, kormányunk és dolgozó népünk megbecsülése, szeretete a traktorosok iránt. Ez évben még ünnepélyesebbé kell tenni ezt a napot, hogy minden traktoros érezze azt a fontos szerepet, amelyet a mezőgazdaság szocialista átszervezésében, a terméshozamok

fokozásában és a második öt éves terv célkitűzéseinek sikeres megvalósításában betölt. A traktoros nap ünnepé legyen a falvaknak, tükrözze vissza a dolgozó parasztságnak a traktorosok iránt érzett szeretetét és szolgálja a munkás-paraszt szövetség további elmélyítését.

Termelőszövetkezeti tagok háztáji tűzbiztosítása

A termelőszövetkezeti tagok lakóépületeiben és az azokkal egy telken levő melléképületekben előforduló tűzkárok a kötelező tűzbiztosítás alapján megtérülnek.

De a kötelező biztosítás nem terjed ki a háztáji gazdaságra, a házi ingóságokra.

Háztáji tűzbiztosítás kérésében biztosítva van tűz, villámcsapás, robbanás esetére a tsz tagok saját és a velük közös háztartásban élők tulajdo-

na, éspedig a házban és a házán kívül található minden házi és használati ingóság. Bútor, ágymű, ruhanemű, varrógép, a háztáji állatállomány, a mezőgazdasági felszerelés nagy érték. Minden termelőszövetkezeti tag saját érdeke, hogy háztáji gazdaságára tűzbiztosítást kössön.

A tűzkárt az Állami Biztosító teljes értékben megtéríti. Háztáji tűzbiztosítás évi díja 50 Ft.

Köszönjük a
jegyzésed
Több kárterület
kapsz

ÁLLAMI BIZTOSÍTÓ

A második ötéves terv végéig mintegy hatmillió facsemetét ültetnek a Főcsatorna mentén

A Keleti Főcsatorna torkolati szakaszánál — mintegy két hektárnyi területen — már szépen díszlenek a két éve elültetett nyár, tölgy és fenyő csemeték. Az ősszel ismét két hektárnyi területet fásítottak itt. A napokban befejeződik a torkolati szakaszok tavaszi fásítása. Négy hektárt ültetnek be most facsemetével. A Keleti Főcsatorna balmazújvárosi és hajdúszoboszlói szakaszán is megkezdtek a fásítást. Balmazújvárosnál a 16-os és 18-as hid között a főcsatorna jobbpartján 10, Hajdúszoboszlónál a 19-es és 20-as számú hid között 15 hektár területet fásítanak. Így tavasszal csaknem harminc hektár területen 290 000 facsemetét ültetnek el a Keleti Főcsatorna mentén. A hidak környékén a fenyők is díszlenek majd. A tölgyek mellett gyorsan növő akác, fejeződik a torkolati szakaszok tavaszi fásítása. Négy hektárt ültetnek be most facsemetével. A Keleti Főcsatorna balmazújvárosi és hajdúszoboszlói szakaszán is megkezdtek a fásítást. Balmazújvárosnál a 16-os és 18-as hid között a főcsatorna jobbpartján 10, Hajdúszoboszlónál a 19-es és 20-as számú hid között 15 hektár területet fásítanak. Így tavasszal csaknem harminc hektár területen 290 000 facsemetét ültetnek el a Keleti Főcsatorna mentén.

Sertéshizlalásból

egymillió négyszázezer forint jövedelem

Az elmúlt évben a nádudvari Vörös Csillag Termelőszövetkezetben 410 sertést hizaltak meg, amiért több, mint egymillió forintot kaptak. Az idén 500 hizót értékesítenek és egymillió négyszázezer forint jövedelemre számítanak. Terveik szerint a hizalásból származó jövedelem jóval több az állattenyésztésből származó jövedelem felénél és meghaladja a növénytermelésből előre várható bevétel összegét.

A jól jövedelmező sertéshizlalás alapját már most a tavaszi munkák idején megteremtik. Az elmúlt évben is szép terméseredményt — 33 mázsa átlagot — értek el kukoricából. Ez évben 35 mázsa csövestermést betakarítottak és indított versenyt a nádudvari Vörös Csillag Termelőszövetkezetével.

26 000 D-márka tiszta bevétel baromfi-tenyésztésből

Az NDK kummerow termelőszövetkezetének 20 000 D-márka (kb. 100 000 Ft) tiszta bevétel volt tavaly csak a baromfi-tenyésztésből. Idén 26 000 mázsa bevételre számítanak. A tyúkállomány 500-

ról 1000 darabra akarják növelni. A termelőszövetkezetek, állami gazdaságok és egyéni leg dolgozó parasztok 22 000 kiscsibát rendeltek a kummerowalától.

A lucerna rovarkártevői

A lucerna rovarkártevőinek ismerete és az ellenük való védekezés széles körben való alkalmazása az egyedül biztosíték annak, hogy jól beálljanak a lucernáink és sok magot tudjunk fogni. Egyik legfontosabb takarmányfélének a lucerna. A kártevői ellen való védekezés tehát mindenkinek érdeke, aki szívén viseli az állattenyésztés fejlesztését, amely több takarmány nélkül elképzelhetetlen.

A lucerna kártevők egy csoportjával már foglalkoztunk, most folytatjuk az ismertetést. Elsősorban szólnunk most a lucernavirág, illetve a lucernamag kártevőiről. Legelőbb

a lucerna bimbógubacs légyről.

Ez igen apró rovar, kicsike szűnyoghöz hasonlít. A bimbók elgubacsosodását idézi elő szúrásával. A bimbók elgubacsosodását idézi elő szúrásával. A bimbók elgubacsosodását idézi elő szúrásával.

Csapadékos években ez a kártevő sok kárt okoz. Megakadályozza a virág megtermékenyülését. A légy nyúlvánnyal a bimbóba élnek. Ennek a légynek hat-hét nemezedéke is él egy évben.

A lucernapoloska

másfél centiméteres élénkzöld

színű rovar. Kártevője abban nyilvánul meg, hogy a bimbók a kártevő rágása nyomán leszáradnak és felkopaszodik a növény. Ez a kártevő a lucernamagba is beleszúr, aminek eredménye, hogy összeaszott, barna lesz a szem. A lucernapoloska kártevője főleg a száraz években veszélyes.

A lucernaormányos

mint kifejlett bogár májusban ott van már a lucernán. Nem sok kárt tesz, a főkártevő a lárvája. Ha a lucerna csigáját felbontjuk, megrágnak magvakat találunk benne. A tövet is megrágnak.

A lucernamag darázs igen kicsinyke, 2-3 milliméteres rovar, benne él a lucernamagban. Annyira megeszi, hogy csak az áttetsző, vékony héja marad meg a lucernamagban.

Ezek ellen a virág-, illetve magkártevők ellen a fő védekezés a rovarfogók járatása. Olyan időben járassuk a rovarfogókat, amikor nem ártunk a hasznos méheknek, amelyek megtermékenyítik, beporozzák a lucernát. Mivel a bimbógubacslegy este rajzik, a hasznos méhek pedig nappal találhatók a lucernán, tehát a kártevők ellen este hálózunk.

Használhatunk-e a kártevők ellen a virágzások mérget és

mikor? Amikor virág van, akkor nem szabad. Az első zöldbimbós állapotban, amikor még hila bimbó nincsen, lehet agritox-szal porozni az esti órákban. Holdanként 20-25 kilót számítva. Virágzás aitt csak rovarfogókat járassunk az esti órákban. Virágzás után a lucernát már lehet agritox-szal porozni.

Magtermelésre olyan lucernafajtákat válasszunk ki lehetőleg, ahol az előző évben csak zölden kaszáltak, tehát magfogatás nem volt. Ez fontos a lucerna bimbógubacslegyek miatt. A lucernapoloskát pedig ott teletelnek át nagyobb számban, tojásalakkban, ahol augusztusban és szeptember elején még elég magas a sarjú és nem gondoskodnak ennek levágásáról.

A virágos futószalagról szőlve, amennyit szeretnénk közölni,

Hosszúlejáratú hitelt kapnak a silőépítéshez a tsz-ek és termelőszövetkezeti csoportok

A takarmánybázis növelésének elősegítésére a termelőszövetkezetek és a termelőszövetkezeti csoportok állandó jellegű silőépítkezéseit — saját eszköz kiegészítéseként — az állam hosszúlejáratú hitellel támogatja. A silőépítési hitel nyújtása és a hitelfolyósítás feltételeit a földművelésügyi és a pénzügyminiszter a követezőképpen szabályozta:

A termelőszövetkezetek és csoportok az 1956. évi üzmenytervben, illetve a bevételkiadási költségvetésben tervezett silőépítési hitelt a Magyar Nemzeti Bank járási (városi) fiókjánál igényelhetik. Az újonnan alakult és azok a régebben működő termelőszövetkezetek, amelyek a tervezettnél több állandó jellegű silót kívánják építeni, a szükséges hitelt a járási, illetve a városi tanács mezőgazdasági osztályától külön is kérjék.

Az igényelhető hitel felső határa köbméterenként 80 forint. Az engedélyezett hitelt évi egy százalékos kamattal kezdődően 1961. október 1-től kezdődően 1966. szeptember 30-ig — öt egyenlő részletben kell visszafizetni.

hogy itt a lucerna szakaszos kaszálásával irányítani tudjuk a lucerna virágzását.

A lucerna nagy része idegen megtermékenyülő és a megtermékenyítést a poszméhek végzik. Ezek a méhek olyan tömegben vannak Magyarországon, különösen az Alföldön, amilyen tömegben a világon sehol máshol nem találják.

Ezt a mérhetetlen értéket fel kell használnunk. Így a virágos futószalag a méhek megtermékenyítő munkáját nem zavarja és jó megoldás.

Természetesen a szakaszos kaszálásnál nemcsak a hasznos méhek gyűlnek a területre egyre nagyobb számban, hanem a kártevők is. Eppen ezért a szakaszos kaszálás esetén fokozatotban kell védekezni a kártevők ellen.

IRTSD AZ ARANKÁT

A lucerna és löhere veszélyes előskodója az aranka. Kezdetben foltokban jelentkezik, majd fokozatosan elledi az egész táblát és elpusztítja a lucernát és löherét.

A jobb minőségű és nagyobb szénatermés, valamint a jó magtermés érdekében irtsd az arankát. Az arankafertőzés megszüntetésének módszerei a következők:

Vetésre csak államilag ömlesztett, vagy saját termésű vagy pedig megbízható helyről származó arankamentes magot használj. Ennek ellenére előfordulhat, hogy behurcolás útján, vagy más módon fertőzés lép fel. Ez esetben, ha az aranka még nem költött magot, az arankás foltot a szélétől számított 1-2 méter sugár-

rú körben a fertőzött növényzettel együtt le kell kaszálni. A lekaszált növényzetet a folt helyén ásvóval forgasd le mélyen.

Ha az aranka már elvirágozott, tehát már magot kötött, akkor az arankás foltot kaszálj le és szalmával, vagy törrel beszórd, petróleummal, vagy benzinnel leöntve égesd el. Az égetés lángszórával gyorsabb és biztosabb. Az égetést a tűzrendészeti szabályok betartásával végezd. A fellegetett foltot újból vedd be lucernával, illetve vörösherevel, esetleg fűkeverékkel.

Az aranka virágzásáig eredményesen irtható vegyi úton is, alaposan bepermetezve kuszkatunnal, vagy 2 százalékos sárgaméreggel.

IDŐSZERŰ MUNKÁK

A cukorrépa vetések egyelése

A késői kitavaszkodás miatt május második felére esik. Az egyelés helyes végzésének meggyorsítása érdekében minél nagyobb területen alkalmazzuk a csokrosítást. A termesztővetések a rendelkezésre álló nitrogén műtrágyával az egyeléssel egy időben végezzük el a cukorrépa fejtrágyázását is.

Ha a burgonya

sorolni kezd, azonnal sekélyen fogasljuk meg. A kellő mélységre ültetett burgonyában a sekély fogással kárt nem teszünk. A fogással a gyomtalanítás mellett megőrizzük a talaj nedvességét. Amikor a burgonya az 5-7 cm magasságot elérte — kell kezdeni a kapálást. A sorok között a gépi, vagy fogatos eszközökkel sekélyen, a sorokat pedig kézi kapával kapáljuk meg. Amikor a burgonya eléri a 12-14 cm magasságot, kezdjük meg a töltögetést.

A fiatal kukoricavetés

Legelő ápolási munkáját leggyorsabban fogással végezzük el. A helyesen és időben végzett fogással felér egy kapálással. A kukoricánál is igen fontos egy egyelés, ritkítás időben történő elvégzése. Az egyelést 4-5 leveles korig el kell végezni. A később végzett egyelés holdankint 2-3 g termés kiesést jelenthet.

A géppallosokon a rendelkezésre álló kultivátorokkal a termesztővetésekhez kukorica-vetésüknek mintegy 70 százalékkal géppel művelhetik. Nagy gondot kell fordítani a gépek munkájának minőségére. A helytelen gépbeállításból eredő rossz minőségű munka a múlt évben is gyakori volt. A munka helyes végrehajtását minden növényápolási munka megkezdése előtt beszéljék meg a dolgozókkal. A gépek beállítását és a munkák minőségét rendszeresen ellenőrizzék.

Ha a magtermesztés

céljára vetett kender a 15-20 cm magasságot eléri, május második felében végezzük el az egyelést. Az egyelésnél ügyeljünk arra, hogy a növényállomány a sorállomány fele legyen. Mivel a kender kétlaki növény (külön növény fejlődik a nő és a hím virágokból) magot csak a nővirágú növény hoznak. Ezért az egyelést úgy hajtsuk végre, hogy nagyobb számban az alacsonyabb növésű, nővirágú fejlesztő töveket hagyjuk meg. A tökéletes megtermékenyítéshez elegendő, ha az állomány egyharmada hímvirágú is.

Az olajlen

természfokozásának egyik döntő tényezője az időben történő gyomlálás. Az olajlen gyomlálását az időszak első felében be kell fejezni, mert a később végzett gyomlálások a len letaposásával nagy kárt okozhatnak.

A kapálások

általában sekélyen, 4-6 cm mélyen végezzük. A mélykapálással feleslegesen szellőztetjük a talajt, gyorsítjuk a párolgást.

Csapadékos időben erősen nedves, hideg kötélt talajoknál mélyebben kell kapálni. Itt a felesleges víz elpárolgatása és a felmelegedés gyorsítása a cél.

Sáros, nedves talajon nem szabad kapálni, mert az ilyen állapotban végzett kapálás rögzössé, terméketlenné teszi a talajt.

A kapálást annyiszor és akkor kell elvégezni, ahányszor a talaj állapota és a gyomosodás megkívánja.

A zöldségtermesztés

Ebben az időszakban el kell végezni az állandó helyre vetett sárgarépa, petrezselyem, sárga, cékla egyelését, valamint az uborka, tök és a dinnye ritkítását. Az egyeléssel késlekedni nem szabad. Minden késedelem jelentős károsodást okozhat.

A szabadföldi palántanevelő ágyakba végezzük el a káposztafélék vetését. A szabadföldi palántanevelő ágyakat állandóan tartjuk nedvesen. Egy négyzetméterre 2 gramm magot vessünk, amelyből 5-600 palántát nyerünk.

A gyümölcsstermesztés

Igen fontos a gyümölcsösök talajának állandóan gyommentes porhanyó állapotban való tartása.

Az újonnan telepített gyümölcsösökben fokozott mértékben kell ezt a munkát elvégezni. Az őszi barack, valamint az egyéb törpefajon el kell végezni a hajtásvágást, a felesleges hajtásokat el kell távolítani.

Az alma, körte, őszi barack, valamint a kajszibarack termőfajánál, ha túl sok gyümölcs kötődött, el kell végezni a ritkítást is.

A szőlőtermelés

A fagykárt szenvedett szőlőkben igen fontos munka az utómetszés elvégzése. Ezt a munkát akkor végezzük, amikor megindult a hajtások növekedése és azokon az első levelek megjelentek. Ugyanakkor kell elvégezni a szőlő zöld válogatását is. El kell távolítani a meddő és a tökéletes művelési rendszer szerint a felesleges hajtásokat. A fagykárt szenvedett termővágók pótlására a megfagyott hosszabb termőcsapok és szálvesszők alatt, vagy azok közelében ugarcsapot kell hagyni.

A peronoszpóra elleni permetezést akkor kell elvégezni, amikor a hajtások már 4-5 levélben vannak. E permetezés munkája időben való elvégzését sem elmulasztani, sem elhalasztani nem lehet.

Növényvédelem

Azokon a területeken, ahol a múlt évben burgonya volt, figyeljük az árva kelésű burgonyát és a rendelkezésnek megfelelően irtjuk ki. Gondosan figyeljük a burgonya tábláinkat, hogy az esetleg megjelenő burgonyabogarak ellen idejében tudjunk védekezni. Meg kell szervezni a burkonyabogár kereső brigádokat.

A poloskaszagú gyümölcsjárasszak az éppen megkötött fiatal szilva, ringló, alma és körte gyümölcsök elpusztításával gyakran igen hatalmas kárt okoznak és ezért a kártevők elleni védekezés megszerzése és végrehajtása rendkívül fontos. Permetezéshez a poloskaszagú alma és körte darázs ellen a szíromhullás legvégeén hl-ként 2 kg AGRITOX permetezéssel tartalmazó permetlevelet kell használni. Poloskaszagú szilvadarázs ellen közvetlenül szíromhullás után hl-ként 2 kg permetezőszerezrel vagy 2 százalékos quassia-főzettel kell védekezni. A végrehajtáshoz szükséges AGRITOX és quassiaforgács a MÜNÖSZER vállalat megyei kirendeltségénél rendelkezésre áll.

Lucerna- és lóheremag fogás

Ebben az időszakban a termesztővetéseknek a növénytermelést irányító szakembereknek, de az egyéni termelőnek is egyik igen fontos feladata a lucerna- és vöröshere-mag fogás megszervezése. A lucerna és vöröshere magtermesztés, illetve magfogására a szerződést a Minisztertanács határozata alapján a megyei magtermelői vállalatok végzik. A terményértékesítési szerződés úgy a termesztővetéseknek, mint az egyéni termelőnek nagy kedvezményeket biztosít. A szerződéses termelőt minden átadott 100 kg lucernamagért 3500, a vöröshere-magért 2000 Ft illeti meg, ezenfelül mind a lucerna, mind a vöröshere-mag után a termesztővetéseknek 300 kg, az egyéni termelő 150 kg abrakterményt kapnak állami szabadtelvásárlási áron, ezenfelül minden 100 kg beadott mag után — nyersmag áron — 20 kg ömlesztett vetőmagot kapnak vissza. A lucerna és vöröshere rovarkártvevők elleni vegyi védekezést a magfogásra szerző-

dött termesztővetéseknek a terület nélkül végzik el a növényvédő állományok, az egyéni termelő részére pedig a védekezéshez szükséges megfelelő mennyiségű porosztermet díjmentesen bocsátják a növényvédő állományok rendelkezésére.

Takarmánybetakarítás

Ebben az időszakban kell megkezdni az őszi takarmánykeverék és egyéb szilaktakarmányok betakarítását is, amit mind a termesztővetések, mind az egyéni termelők a legmegfelelőbb időben és gondossággal végezzenek el. Nagy gondot kell fordítani a májusi másodvetések talaj-előkészítési és vetési munkáinak végrehajtására is. Jól szervezett munkapropagandával el kell érni, hogy úgy a termesztővetések, mint az egyéni termelők, minél nagyobb területet vessenek el saját vetőmagvaikkal.

A tömegtakarmányok felhasználásával történő nyári gyorshizlalás megszervezése

A nyári hónapokban végzett hízalás több szempontból is előnyös.

Tavasztól kezdve több olyan zöldtakarmány áll rendelkezésre, amelyet sertéseknek igen jól tudunk hasznosítani. (pl. lóhere, lucerna stb.), amelyek a fejlődéshez a sertések a szükséges fehérjéket, ásványi anyagokat és vitamintartalmat a legkedvezőbb arányban kapják meg. E térségben a sertések nagyobb takarmányfelhasználására lesznek képesek. Ez pedig nagyobb napi súlygyarapodást eredményez, s ezenfelül azt, hogy hamarabb lesznek vágásra érettek. Ezekhez a takarmányokhoz a malacokat már választási kortól hozzá kell szoktatni. Így nem lesznek tisztán abrakfogászásra utalva.

A lédús takarmányok etetésével hízónként jelentős mennyi-

A rizstermesztés munkái

Feltétlenül gondoskodni kell a rizstermesztés rendszeres vizutánpótlásáról, mert elmulasztása a terület elgyomosodásának lesz az okozója. A legfontosabb munka a gyomlálás.

Legelőgazdálkodás

Meg kell szervezni a szakszós legeltetést, az utak, árokpartok, erdei tisztások, gátak fűtermésének időben való levágását és betakarítását.

A szakaszos legeltetés érdekében a legelőterületen a legelőfűtermést le kell vágni a legeltetésre csak később igénybe vett szakaszokról. Az itt nyert szénát az apaállatok takarmányozására kell felhasználni.

Az erősen gyomos legelőket az állattartók figyelmét fel kell hívni a gyomtalanítás fontosságára. Meg kell szervezni a legelőket lévő gyomok virágzás előtti irtásának munkáját. A folyamatos gyomirtásba feltétlenül be kell vonni a pásztorokat, el kell látni őket acatoló bottal.

A termesztővetések beszerezhetik

A múlt évi mezőgazdasági kiállításán bemutatott korszerű hűvelőgáramlások takarmányszárító berendezést a megfelelő csövázás szárítószinnel együtt.

A hűvelőgáramlások szerelvénye, hogy egy rács-szerkezetre helyezve kb. 400 mázsa előrefonnyasztott zöldtakarmány alá nagy teljesítményű villanymotorral hajtott ventilátorral, óránként kb. 100 000 köbméter levegőt fújlatunk. A nagy levegőtömeg a növényben lévő viztartalmat magával rántja. Az eljárás gyors, gazdaságos és célszerű. Kellő kihasználás mellett a berendezéssel egy idény alatt 15-20 vagon szénát és 20-30 vagon kenyérgabona és egyéb termény szárítható.

Az eljárás előnyei: A takarmány tápanyagvesztése sokkal kisebb, mintha azt rendszeren, vagy állványon szárítanánk. Ezzel az eljárással megmentjük a takarmányt igen értékes fehérje, keményítő és

karotin tartalmának nagy részét. Az Állami Takarmány-tartósítási Iroda vegyvizsgálatai szerint a légáramlással szárított lucernaszéna átlagosan 54 százalékkal több fehérjét, 28 százalékkal több keményítőt, 480 százalékkal több karotint tartalmaz, mint a rendszeren szárított lucerna.

A légáramlások szerelvénye 15-25 százalékos költségmegtakarítást jelent! A berendezés beruházása tehát már 1 év alatt is bőven megtérül!

Légáramlások szénszárításánál a kaszálás után a zöldtakarmány a tábláról rövidesen lekerül, így lehetővé válik az azonnali talajmunka. Ez meggyorsítja az újrassarjadást, aminek haszna természetesen a nagyobb termésben mutatkozik.

Részletes felvilágosítást ad a MEZŐSZÖV Budapest, V. Deák Ferenc utca 23. és a MEZŐSZÖV megyei képviselői.

Grábner Emil

Szántóföldi növénytermesztés

IV. bővített és átdolgozott kiadás

A nagynevű szerző hasonló címen több kiadást megért kitűnő könyve a szocialista nagyüzemek gazdálkodását figyelembe véve kerül újra kiadásra.

A könyv összefoglalja mindazokat a növénytermesztési ismereteket, amelyek a természetben, igazgatásban és oktatásban dolgozó szakemberek számára nélkülözhetetlenek. Az I. rész a növénytermesztés általános kérdéseivel foglalkozik és különösen részletesen tárgyalja a talajművelés, trágyázás és vetőmagkezelés részletes adatait. A II. részben sorra veszi szántóföldi növényeinket, tárgyalja azok népgazdasági jelentőségét, biológiai sajátosságait, a termesztésben szabályozható és mindazokat a módszereket, amelyekkel nagy termékek érhetők el. Részletesen foglalkozik a növényi betegségek és kártevők felismerésével, a kórokozók életmódjával és a védekezési eljárásokkal.

A szerző könyvének megírásakor elsősorban a sok évtizedes hazai gyakorlatra támaszkodott, de figyelembe veszi a legújabb szovjet és magyar kutatások eredményeit is. Sok, időnként feledésbe menő, de minduntalan ismét időszzerűen felmerülő kérdést is felölel. A könyv tanulmányozásakor megleve-

nednek az olvasó előtt a múlt sikertelen próbálkozásait, az azokból levonható következtetések és ezen keresztül is utat mutat szocialista mezőgazdaságunk növénytermesztésének fejlesztése előtt álló feladatok sikeres megoldásához. Lehetővé teszi a könyvnek, hogy igen széleskörű növénytermesztési tapasztalatokat dolgoz fel. E tekintetben páratlan a magyar növénytermesztési szakirodalomban.

A növénytermesztés az egész tárgykört részletesen felöleli, így az agronómus munkája során felmerülő valamennyi szakkérdés megkapja benne a feleletet. Találma és terjedelme tehát alkalmasnak teszi, hogy közönlönyként eredményesen használhassa.

A könyv egyszerű, könnyen érthető nyelven közli a mondanivalóját. Ezért főiskolai szakképzéssel nem rendelkező szakemberek is eredményesen használhatják. A szerző azonban elsősorban az alapképzéssel rendelkező szakemberekhez szól. A főiskolai hallgatók számára is fontos segédanyag.

1014 oldal, 1 színes tábla, 244 ábra, ára kötve: 120.— Ft. Mezőgazdasági Kiadó.

Előkészületek a dnyeprodzserzinszki vizierőmű építésére

A Dnyepertől folyóknak az előkészületek a 200 000 kiowattos dnyeprodzserzinszki vizierőmű építésére. Ez lesz a dnyepri vizierőmű-rendszer ötödik tagja.

V. V. Konyih, az építkezés főmérnökének helyettese a Trud munkatársával folytatott beszélgetése során elmondta, hogy az építkezés többi között egy 370 méter hosszúságú beton bükögát megépítése vár. Az elvégzendő munkák mérvéről képet adnak a következő adatok: körülbelül 2,5 millió köbméter gránitot, több mint 100 000 tonna fémelt kell felhasználni, körülbelül 40 millió köbméter talajt kell megmozgatni. A hidrotechnikai építményekbe 1,2 millió köbméter betont majd építenek be.

Készül továbbá egy hatalmas víztározó is, amelyben 3 milliárd köbméter víz lesz. A víztározó tükre körülbelül 615 négyzetkilométer lesz. Partját parkok és sétányok díszítik majd. Itt lesz a dzseprodzserzinszki kohászati ipari dolgozók üdülőtelepe.

Az építkezés jellegzetessége lesz, hogy a hidrotechnikai építményeket a Dnyepre mellett építik és gáttal különítik majd el a folyótól. Így majd az egész idő alatt zavartalanul mehet majd a hajózás a Dnyepre folyón.

Az építkezéshez már megérkeztek az első hatalmas földszivattyúk.

Vaslemez

8-30 mm-ig, sinvasgerenda, vascsövek állami vállalatok és magánosok részére kaphatók.

MÉH

Külsővárosi út 3.

Hirdessen a Néplap-ban

Iparcikk kiállítására készülnek Püspökladányban

A püspökladányi járás dolgozó nagyban készülnek június 3-án megrendezendő iparcikk vásárra. A Püspökladányban megtartandó vásár keretében mezőgazdasági kisgépek, bútor, műtrágya bemutatás is lesz. A kiállítás érdekessége a Tiszántúli Öntözősatorna modelljének szemléltetése. Az iparcikk kiállítás a délutáni órákban a szabadtéri színpadon megrendezett kulturműsor és divatbemutató teszi

érdekesebbé. Sorsolásra is sor kerül. Egy kombinált szekrényt, kerékpárt, rádiót, karcsebt és ébresztő órát, valamint gramofonokat sorsolnak ki.

A nagyszabású vásárt és kiállítást a Püspökladányi Járási Tanács, valamint a földműves szövetkezet járási központja rendezi.

Gaál Zsigmond tudósító

Látog

Kis autókavánuról személykocsit új, pirosra festett autókai alatt porzott a Nagyváradon. Bihari és több kisközégszemes felegyháza felé. Ródeglátóink barátságosságát soha nem el. Gazdag programok keztek a berettyóújvári küldöttség háromnapos szöppe emlékeztetőjére. Megérkezésük szombat délután 6 óráig 26 km-re a lőszövetkeztető bennünket. Amit hallottam — el. :.

Rosiori — Bihari — mutatta a község a tábla. Meg egy-más bekanyarodó autóbusszunk egy udvarra. A bejárati irat: Zorile Rosii — nál kollektív gazdálkodás. Összegyűrt gazdaság székházánál a től. Rövid szöppe hangzók: — Luptam penru.

Harcolunk a bekeértük az épület. Mint később a látottak alapján kiderült, dolgozó. Korábban partonkivül, a férfiak és a tetteikkel harcolnak a szocialista nagy dalkodás sikeréért.

Szabó Sándor, a gazdaság 29 éves eltelet bennünket végken éppúgy, mint a közt. Magyarországgal beállított, értett szavát. :.

Négy éve jöttek segítség dolgozó parasztközösen muvejüket, többet termeljenek eljenek. Nem ükésze. Fáradságos, volt az út, míg a gyűjtés utjára vihették. Hajnalt.

Háromszázötven hektár terület. Ezek alatt aranyat meg a 10 hold kertés a 12 hold szőlővel.

Közel hat év

a válság

Pillanatfelvétel

— Tessék mondani, be kerül a legolcsóbb — kérde egy vidéki Ruházati Bolt 2-es ban.

— A legolcsóbb Szép szövetöltöny. 435 kerül meg nemreg a válság. Kelemeny az árú egyik elatelen, türelmesen névelnek, akit hogy délután pénzrelve" ismet meglatarudat. Az értékelés után jön a többi a legtöbbjük már néldni jön, hanem szándékosan kéri a öntőműveket.

Kelemen Béla, hogy a "dolgok", hogy a legkeresettebb leneg a vászonkötőtöltöny, ballonkabát koruára.

A beszélgetés folytatódik, hogy Kelemen a szakma minden mar nagyon ismeri. csoda, hiszen 1898-ban szór a pult mögé, megszerette a hogy mai napig sem megválni. Érdekes mesél. Abban az időben nem úgy volt, mint minden áru mellett ték az árakat, s azébert, sem kevesebb adták. Az 1890-1900-ban, ha bement a tmondóik néli az a általában felnyit.

Megkezdődött az alajki tovább birta és kitarasztás — az

— Most pedig érdekes a vevőket, hogy feljelmezték — molyogva. — Nincs ohaszra, Soha nem.

LUPTAM PENTRU PACE!

Látogatás a biharfélegyházi Zorile Rosii kollektív gazdaságban

Kis autókavánunk — három személyes — és két szép új pirosra festett autóbussz kezelet alatt porzott az országúton Nagyváradon. Biharfélegyháza és több községen át Biharfélegyháza felé. Román vendéglátóink barátságát, figyelmességét soha nem felejtjük el. Gazdag programmal igyekeztek a berettyóújfalui sportkültörök háromnapos ottléte szép emlékezzelése tenni. Megérkezésünk napján, szombaton délután egy Nagyváradtól 26 km-re lévő természetközvetben kialakított bennünket. Amit ott láttam, hallottam — itt mondom el.

Szerző József bácsi 64 éves már. Ott volt a kollektív gazdaság szülőanyja. Megőrült, mikor megmondtam, hogy teheren vagyok. Jár már Debrecenben — igen régen. Szó a szaporra kocák s a tehenek. Az istálló mellett új, 60 méteres szín húzódk, mindkét végén ésszerűen — szerszámok helyiség. Megmutatták: az elmúlt évben állami segítőket aztán cselekednek. Örömmel beszél munkájukról is. Nincs szó kilépésről ebben a gazdaságban. Sőt, a május 27-i közgyűlésen 3 új tag felvételéről tárgyalnak.

Igen megelégedettek a szövetkezetben dolgozó középparasztok szorgalmával, munkájával. Tass Imre is középparaszt volt. Megelégedte az egydüllet. Sokat beszélt a gazdaság kommunisztáival, tagjaival — belépet. Nem bánta meg. Jó munkája után megbeszélük. Bizalmi beszédet kapott a tagságtól, raktárnok lett. Ott-tartózkodásunk alatt mindig a fiatal elnök mellett volt, aki szemével Tassira tekintve kért szinte bizonygatót igazához. A többi középparaszt közül Barcsa Imre is az elnöklők közt szerepel, persze a munkában. Brigádvezetővé lépett elő Szeretik, megbeszélük a Vörös Hajnalban a középparasztokat, szívesen meghallgatják gazdag tapasztalataikat.

A magyar sportkültörök és vendéglátóink egy csoportja a Vörös Hajnal székháza előtt

Rosiori — Biharfélegyháza — mutatta a község határában a tábla. Meg egy-két perc s máris bekanyarodott velünk autóbusszunk egy gazdasági udvarra. A bejárat fölött felirat: Zorile Rosii — Vörös Hajnal kollektív gazdaság. Kiszállunk. Összegyűlünk a gazdaság székházának bejáratánál. Rövid szíves üdvözlések hangzottak el.

Luptam pentru pace! — Harcolunk a békeért! — olvastuk az épület homlokzatán. Mint később a látottak s hallottak alapján kiderült, a gazdaság dolgozó, kommuniszták a partonkiültek, fiatalok és öregek, férfiak és nők valóban tettekkel harcolnak a békeért, a szocialista nagyzumi gazdaságok sikeréért.

Persze a kertészetről igen szívesen szól, ez a mindene. Paradicsom, kékposztó, karfiol, karalábé, zöldségek s mi minden meg, amit termelnek. Adadják a helyi szövetkezetnek és Nagyváradra is szállítanak. Jó pénzt keresnek vele. „Az öreg” 1955-ben 302 munkagépjegyet teljesített, sok mindent kapott zártszámadáskor.

Nem a legnagyobb, nem a leggazdagabb kollektív gazdaságot mutatták meg vendéglátóink hanem a szorgalmáról, tisztaságáról, neszéről, környéken ismert Vörös Hajnal.

Késő délután a kulturálisban gyűltünk össze, ahol a Zorile Rosii tiszta megvendégeit bennünket. A községbeliek meghallgatták ottléteink és percek ből talpaltnál hely sem volt a helyiségben. Szólt a zene, megezdődött a tánc. A csárdás, a pernica váltottak egymást. Kocintgatunk, éltünk a boldog élet útjára lépett két nép, a román és a magyar nép megbont-hatatlan, örök barátságát.

Szabó Sándor, a kollektív gazdaság 29 éves elnöke vezetett bennünket végig a földelék épügg, mint az épületek közt. Magyarozott. Jó magyarsággal beszélt, értettük minden szavát.

Négy éve jöttek egybe a közseg dolgozó parasztjai, hogy közösen műveljék meg a földet, többet termeljenek, jobban éljenek. Nem ültek be a kényes, fáradtságos, göröngyös volt az út, míg a gyors fejlődés útjára vihetők a Vörös Hajnal.

Háromszázötven hektár föld, Nem nagy terület. De szorgos kezek alatt aranyat ér. Három meg a 10 hold kertészetrel és a 12 hold szőlővel.

Ujica Eugenia csatlakozott hozzánk, a gazdaság földjeit vezetett agrar-munkás. Arra büszke, hogy fegyelmeltek a tagok. Minden szavát teljesíti. A gazdaság 138 szőlődjét megének érzi, szeretettel beszélt munkájukról, a gazdaságról. Megmutatta a latakait, köztük a kiterjesztett 3 éves lovat, a Gyurit. (Együnkünk sem tudta mezdni.) Szépek a szerződéses tenyész-bikák, hizoba állított süldők,

De jó is volna, ha az ember neha egy-egy szavával olyan hullámot verhetne, mint legalább a vízbe dobott kavics. Hullámot, amelyből újak és újak gyűrűznek, s futnak és keringnek a part felé, s ha nem is viharosan, de apró rezdüléseket talán megmozgatják a partmenti nádasokat.

En most nagyon szeretném, ha volna egy ilyen szavam, ami magunk közé dobva gyűrűző hullámokat kavargatna. Hogy miért? Nagyon egyszerű. Vannak még fájások és sajgások, amelyek ma is itt égneek olthatatlanul, mint a foszfor. De talán kezdjük az elején.

A minap villamoson utaztunk a klinika felé.

A feleségemmel, a Péterfián és a Simonyi úton ilyenkor már beszélgetnek mindig vitázó zajjal a csupalomb hársfák. Csodálatos illatuk van. Nagyszerű dolog ilyenkor dőcögni Debrecenben, kicsit álmélkodva, kicsit álmódorva a májusi csodákban. Csupa lánzó és hegyke esztétikum minden, a fákon készülő virág-bimbók feszülnek titkos várakozással.

A villamoson, amelyen utaztunk, ez alkalommal nem volt tolongás. Néhanyan álldogáltunk a két sor pad közötti állóhelyen, meg csak nem is kapaszkodva

Vasárnap: építők napja

A gazdag műsorban fellépnek a legjobb építőipari kultúrcsoportok

A megyei ifjúsági találkozóval egybeesően vasárnap tartják a megye építőművészei a VI. építők napját. Ez alkalommal a Nagyerdői egéssznapos maijist rendeznek, s az elmúlt évek gyakorlatához hasonlóan, változatos kultur- és sportműsorral szórakoztatják a megjelenteket. A kultúrőrök keretében az építő vállalatok legjobb csoportjai lépnek fel, ezenkívül a Postás kultúrőrök, valamint a népszerű Dongó együttes műsora is hozzájárul az építők napja programjának gazdagabbá, színesebbé tételéhez.

A sportrajongóknak sem lesz panaszuk, mivel a Vasárnap sporttelepén rendeznek, talán még a kultúrőrök sornál is változatosabb lesz. Labdarúgó-mérkőzések szatellitversenyei és atletikai számokkal váltogatják majd egymást.

A rendező bizottság a gyermekek szórakoztatásáról egész délelőtt betölti gyermekműsorral gondoskodik, hogy a nők se panaszodjanak, számukra divatbemutatót szolgáltatja a látvány, az érdekes és egyben praktikus szórakozást.

Nyolcvan vagon vasat gyűjtöttek a Hajdú-Szabolcs megyei MCH Vállalat telepein

A második negyedév fokozott feladatai nehézségek között kívának a MCH Vállalat, hogy a népgazdaság részére a kívánt mennyiségű hulladékvasat összegyűjtse. Az ifjúság lelkes támogatása talán soha annyira nem volt szükséges a vasgyűjtésben, mint jelenleg. A fiatalok segítségének eredményeképpen már ma is szép teljesítményekről számolhat be a vállalat.

A Hajdú-Szabolcs megyei MCH Vállalat május 16-ig

80 vagon és 77 mázsa vasat gyűjtött be. Ebből Hajdú megyében 44 vagonnyit, Szabolcs megyében pedig 36 vagonnyit gyűjtöttek be. A MCH Vállalat telepein állandóan versenyben állnak egymással, melynek eredményeként a helyezési sorrendben a vasgyűjtésnél első a nyírbátori telep, harmadik a debreceni telep. A fémbe gyűjtésnél első a mázsa-szállító telep, negyedik a debreceni telep.

Új nemzetközi műnyelvet alkotott egy debreceni középiskolai tanár

Az Alföldi Nyomda új készítményei között van a napokban könyvtáriolt románid nyelvten. Az új nyelvtankönyvet, amely egy új nemzetközi műnyelv grammatikai alapjait és tételait tartalmazza, dr. Magyar Zoltán, a debreceni Közgazdasági Technikum nyelvtanára szerkesztette. A Kiadói Főigazgatóság által kiadásra engedélyezett románid nyelvtan mindössze 40 oldalnyi terjedelmű s magában foglalja az új nyelv teljes nyelvtanát.

Magyar Zoltán tíz éve dolgozik az új nemzetközi nyelv megalkotásán. Nyelvtani szerkezetét a román nyelvre építette, de felhasználta a szláv, germán és finnugor nyelvek értékes sajátosságait is. A nyelv elnevezése is tükrözi, hogy az alapot a román nyelvek adják. Szókinése az a nemzetköz szókincs, amely minden kultúrnyelven megtalálható az anyanyelven

vel sokszor párhuzamosan, és amelyet minden átlagműveltségű ember ismer. A nyelv egészen korszerű és könnyen, gyorsan tanulható. Az eddigi műnyelveket jellemző tipikus végződések a románid nyelven nincsenek meg. Minthogy minden felesleges végződéstől mentes és sok benne az egytagú szó, kevesebb betűjellel, illetve hanggal fejezi ki ugyanazt a mondanivalót, mint akármelyik más élő nyelv. A nyelvnek semmiféle ékezte vagy különleges jele nincs s latin betűvel írandó.

A románid nyelvet egyelőre még csak alkotója, Magyar Zoltán ismeri, de céljait azt jelölte meg, vitassák meg a nyelvészszakemberek s elfogadása esetén a magyar kezdeményezés jusson el a világ minden részére, hogy a világ ifjúsága egy közös nemzetközi műnyelven megértsen és megtalálja egymást.

Június 7—16: színházi fesztivál

Ebben a színházi évadban június 7-től június 16-ig tartják a színházi fesztivált Budapestben.

A győri színház az Edes-anymám, a békésbabai a Tünet, a Faluszínház a Cseresznyevirág és a Karrier, az egri az Aranyhímő, a ka-

posvári a Dél keresztje, a kecskeméti a Zeng az erdő, a debreceni az Éjjeli menedékhely, a szolnoki az Amphitryon, a pécsi a Columbus, a szegedi a Tisztes-ségűdő utcalány és a Művésztudó hímőja című darab-bal szerepel a fesztiválon.

DEBRECENI JEGYZETEK

Ne sírj Zádorka...

A feleségemnél mintha alábbhagyna az érdeklődés. De azért még megkérdezi: — Hát akkor kié? — Állami — hangzik a tényleg válasz és meg magyarázatként hozzászól: — Ezek mind azok, akik a villamoson ülhetnek. Most visszik őket a klinikára. Ellenőrzésre.

S a gondozónő, akit mi

A gyerek anyjának néztünk,

már cseveg, folytatja. Hány és hány van meg ott, a Demkében, akiket a szülei elhagytak. Van olyan, akinek az anyja szülés után mindjárt megszökött, mert tudni sem akar az újszülöttről.

A kicsi, mintha csak érezné, hogy róla van szó, felénk fordul. Szempillái felvetődnek és valami csendes és bölcs szemlélettel nyugtatja rajtuk a szeméit.

— Aztán mi lesz velük — hallom messziről. A gondnoknő vállat von. Csaldokhoz kerülnek és felnőnek.

A mondátok belémfájnak, de már újra hallom a kérdést. Csak ez már kicsit fátyolosabb, tudom, hogy ezután a könny következik.

— És hogy hívják? — A gondozónő felnéz és kicsit ő is szomorú lesz, ahogy mondja, Nincs ennek csak

Józiska, vagy Janika-o?

Sír a feleségem is. Miért? A sírás nem segít. Esetleg megkönnyít. De sír Zádorka is, és ehhez neki joga van. Sírnak, sikoltani, belesajdulni mindenki szívébe, hogy őt csak Zádorkának hívhatják.

— Ne sírj Zádorka — gyűrűk bennem a csíftárgyak. De én azt mondom, hogy sírjál Zádorka, mert az idő és megnyugtató, s valakiből talán belesajog a te sírásod is, hogy rossz ez, nagyon rossz így, és előszörban neked.

Boda István

Közel hat évtized a pult mögött

Pillanatfelvétel a Ruházati Bolt 2-es áruházában

— Tessék mondani, mennyire kerül a legolcsóbb öltöny? — kerdi egy vidéki néni a Ruházati Bolt 2-es áruházában.

— A legolcsóbb 398 forint. Szepszövetöltöny, 438 forintba került meg nemrég — hangzik a válasz. Kelema Béla, az áruháza egyik eladója részletesen, türelmesen felelt a néni kérdésére, akit megígerte, hogy délután pénzzel „felszerelje” ismét meglátogatja az áruháza. Az érdeklődő néni után jön a többi vendég, de a legtöbbjük már nem érdeklődni jön, hanem határozott szándékkal kerri a különféle öltönyöket.

nagy választék az áruháza, mint most.

— Persze akadnak azért „nehéz vendők” is. De azokkal is lehet boldogulni. Türelmesen megmagyarázzuk, hogyha kifogyott egy bizonyos fajta áru, akkor ne essenek kétségbe, várjanak türelmessel, mert napok, vagy esetleg egy-két hét múlva újra megvásárolhatják azt. A vendők legtöbbször az ilyesmire nem tudnak. Mi udvariasan igyekezzünk ki- szolgálni a vendőket. Sőt, ahol úgy látjuk, hogy nehezen megy a választás, jorkarátú tanácsokat is adunk: melyik zakóhoz melyik nadrág illik, vagy különböző színű öltönyhöz milyen inget érdemes vásárolni.

Kelema Béla, aki 58 éves, hogy a „szalmában dolgozik”, elmondja, hogy a legkeresettebb cikk jelenleg a vászonöltöny, szövetöltöny, ballonkabát és a munkaruha.

A beszélgetés folyamán kiderül, hogy Kelema elvtárs a szakma minden fortélyát már nagyon ismeri. Nem is csoda, hiszen 1898-ban állt először a pult mögé, s annyira megszerette a mesterséget, hogy mai napig sem bírt tőle megálni. Érdekes dolgokat mesél. Abban az időben még nem úgy volt, mint ma, hogy minden áru mellett feltüntet- tük az árakat, s azt sem töb- bért, sem kevesebért nem adták. Az 1890—1900-as években, ha bement a vendő, megmondták neki az árat, s az általában felényit igért érte. Megkezdődött az alkudozás, s aki tovább bírta türelmével és kitartással — az nyert.

S milyen időközönként legnagyobb a kereslet? — Általában a fűtést kö- vető napon látogatnak meg bennünket a vendők — mondja Kelema elvtárs —, különö- sen minden hó elsős és tize- dik között fordulnak meg nálunk nagyon sokan. Ilyen- kor aztán bizony nagyon sok ruhát kell megmutatnunk és nagyon sokat el is adunk.

Közben egyre több vendő ér- kezik, s Kelema elvtárs el- siet „tehermentesíteni” a kar- társakat. A követvező pillanat- ban már egy szép barna ol- tónyt emel ki a katonás sorok- ban álló öltönyök közül.

— Most pedig érdemes meg- nézni a vendőket, hogy milyen figyelemmel — mondja mo- zolyogva. — Nincs ottuk a pa- naszra. Soha nem volt ilyen

A vendőknek nem kell at- tól félniük, hogy úgy járnak, mint évvelkel- azelőtt, amikor az eladók be- csapva őket, mindenféle rossz öltönyt, gyengébb minőségű árut rájuk erőszakoltak, ki- használva hozzá nem értésü- ket. A Ruházati Bolt 2-es áru- házából távozó vásárlók meg- elégedetten távoznak, mert azt az árut vették meg, ami meg- nyerte tetszésüket. Béci L.

ek nagy ré- karmány- vizsgálat- tással szá- llagosa in- fehéret, reményitő- tal több- mint a- rna. rtiás 15- ltségmag- berende- t má 1- gterül!

szárni- a zöid- rövid- övé vá- runka. újrasar- sna tei- b termé- s- tást ad- pest. V. 23. és a képvisé- s- s- a múlt- ásai, az- vektete- lli is utat- ezögazda- mesztésé- álló fel- oldásához- önynek, növény- ztalokat- ben pá- önyter- ban. szesztán- szeltesen- gronómus- erülő va- sre meg- tet. Tai- teltát al- gy kézi- sen hasz- könyven- di mon- d fősikolai- em ren- is ereli- tják. A- rban az- endelkező- A fő- mára is- es tábla, 120.— Ft.

y hatal- eiyben 3- lesz. A- belül 613- t. Partját- díszítik- reprodzer- i elődolgo- ztetessége- technikát- pr medre- akkal kü- rőtől. Így- do alatt- ajd a ha- r megér- has föld-

sz- geran- válla- részé-

3.

24-bal

